

A photograph of three animals in a natural stream setting. On the left, a badger with black and white stripes is perched on a log. In the center, a beaver with long, wet, brown fur is holding a small fish in its paws. On the right, another beaver is partially visible, looking towards the center. The background shows a lush green forest under a blue sky with light clouds. The water in the stream is clear and flowing over rocks.

ÅRSBERETNING 2024

Den Selvejende Institution **AQUA Akvarium & Dyrepark**

Protektor: H.K.H. Prins Joachim

Ledelsen

Lisbeth Skovmand Høgh, adm. Direktør
Bjarke Birkeland, Formidlings- og udstillingschef
Morgen Vissing, Zoologisk chef
Ditte Bruun Borba, Marketingchef
Anita Fangel, Service/salg

D.S.I. AQUA Akvarium & Dyreparks bestyrelse

Frank Borch-Olsen
FORMAND
Direktør, Frank Borch A/S

Thomas Kingo Karlsen
NÆSTFORMAND
Ejer, Kingo Karlsen A/S

Lars Hedegaard
Silkeborg Byråd

Annette Roed
Region Midtjylland

Jens Hausted
Adm. direktør, Dansk Kyst- og Naturturisme

Bjørn Bajlum
Udpeget for Silkeborg Byråd

Niels Thorslund
Regionsdirektør, Nordea

Helga Sandorf Jacobsen
Silkeborg Byråd

Tenna Riis
PhD, Professor, Aarhus Universitet

Året der gik: 2024 hos AQUA Akvarium & Dyrepark

Af Lisbeth Skovmand Høgh, Adm. direktør

2024 har været et år fyldt med forandringer og spændende udvikling for os hos AQUA Akvarium & Dyrepark. Trods eksterne udfordringer har vores dedikerede team arbejdet utrætteligt for at forbedre og forny AQUAs tilbud.

I foråret samledes organisationen i Den Gamle Overlægebolig fra dengang, der var Tuberkulosesanatorium og ejendommen huser kontorer, mødelokaler, undervisningslokaler m.m. og en daglig færden af de mange forskellige fagområder og gæster udefra.

Først på sommeren indviede vi den nye Biodiversitets-have. Den er skabt i samarbejde med A. Vogel, der donerede penge til etableringen. Besøgende får her indsigt i planternes betydning for både mennesker og dyr gennem tiderne. Haven formidler viden om biodiversitet, med udgangspunkt i lægeurter og Biodiversitetshaven er blevet den skønneste lille oase midt i dyreparken.

I 2024 introducerede Udstilling- og oplevelsesafdelingen to ny aktiviteter med naturformidling. ”Sig godmorgen til dyrene”, hvor gæsterne kunne følge i dyrepassernes fodspor og deltage i morgenfodringen. Denne aktivitet blev hurtigt en favorit blandt vores besøgende. AQUAs nye shelterområde blev også en stor succes. Fra påske 2024 havde familier og grupper mulighed for at overnatte i de specialdesignede AQUA-shelters og opleve dyreparken efter lukketid. Kombinationen af naturoplevelser og komfortable faciliteter har gjort dette tilbud meget populært.

Igen i år lykkedes det at få unger hos bæverne og odderne. Sidstnævnte er et vigtigt avlspar i det europæiske avlssamarbejde og ungerne bidrager til fremtiden med vigtige gener. Særligt i 2024 glædes vi dog over, at der endelig kom unger i grævlingegraven – et resultat af års dedikeret arbejde. AQUA er det eneste sted i Danmark, hvor man kan opleve grævlinger, og vores gæster har haft en unik mulighed for at følge ungernes udvikling på tættest hold.

AQUA Akvarium & Dyreparks engagement i naturbevarelse fortsatte gennem samarbejder med Silkeborg Kommune og Miljøministeriet. Projekterne fokuserede på beskyttelse af den sjældne Søhøjlandske strandtudse og håndtering af mårhunde. Begge projekter er vigtige for bevarelse af biodiversitet.

Vi afholdt flere temawekender, herunder ”Dyrenes ven” i marts, hvor gæsterne kunne komme tættere på parkens dyr, og ”I biodiversitetens tegn” i juni, der

satte fokus på biodiversitet gennem aktiviteter som insektjagt og vandhulssafari.

Ved afslutningen af 2024 havde AQUA Akvarium & Dyrepark nået et besøgstal blot 12 besøgende fra 125.000. Samtidig lå gæstetilfredshed på 99 %, hvoraf to tredjedele var ”Meget tilfredse”. Dette vidner om, at vores bestræbelser på at skabe spændende, hyggelige og lærerige oplevelser bliver værdsat af vores gæster.

Alt i alt har 2024 været et år med vækst, læring og uforglemmelige oplevelser hos AQUA Akvarium & Dyrepark. Vi ser frem til at bygge videre på disse succeser i de kommende år og vi vil gerne sige tak til alle besøgende og samarbejdspartnere. Vi håber at ses i 2025.

Formidling

Af Bjarke Birkeland, Formidlingschef

Udvikling af formidlingen i 2024

2024 har været et år med fortsat vækst og udvikling i formidlingsafdelingen hos AQUA Akvarium og Dyrepark. Vi har arbejdet målrettet på at styrke vores formidlingsindsats gennem nye projekter, forbedrede faciliteter og en øget tilgængelighed for både skoleelever, familier og særligt udsatte borgere.

Biodiversitetshave inspirerer til grønne tiltag

Vi har i AQUA i 2024 etableret en biodiversitetshave. Haven formidler, hvordan have og natur kan smelte sammen og samtidig understøtte biodiversiteten. Der blev i foråret etableret en 230 m² stor have med et formidlingslag i børnehøjde og afholdt en biodiversitetsweekend med fokus på den nye have.

Fornyet laksefisk-udstilling med nyt akvarie og formidling

Vi har også gennemført en opdatering af vores udstilling om Danmarks laksefisk. Et nyt stort akvarie er etableret, og formidlingen er gentænkt, så den nu henvender sig i øjenhøjde til både børn og voksne.

Natur og sundhed – støtte til udsatte målgrupper

I 2024 har vi igen haft fokus på naturformidling til udsatte målgrupper. Vi har i 2024 gennemført:

- 5 formidlingsture for mænd, der kæmper med ensomhed
- 2 kursusforløb for mennesker med stress, angst og depression

- En temadag med særlige formidlingstiltag for udsatte børn
- Hver tirsdag kørt et gratis formidlingstilbud til stress, angst og depressionsramte

Gruppen ”Naturkræfter” er også fortsat i 2024. Det er et frilufts- og træningstilbud til mænd, der har eller har haft kræft. Træningen foregår udendørs i skovene omkring Silkeborg og består af naturpleje-opgaver, sociale møder omkring bål og kaffe i AQUAs bålhytteområde samt fællesskab på tværs af generationer. Tilbuddet har vist sig værdifuldt – både for deltagerne selv og for de øvrige gæster og skoleklasser, som møder dem i området.

Natur-camps i ferierne

Vores natur-camps fortsatte med stor succes i 2024, hvor vi afholdt camps både i påskeferien, sommerferien og efterårsferien. Gennem leg, læring og naturaktiviteter som fx smådyrsjagt, dyrepasseroplevelser og fisketure har vi skabt engagerende forløb, der styrker børns naturforståelse og begejstring. Samlet set havde vi flere deltagere på vores camps end nogensinde før, og vi vil fortsætte med at udvikle dette tilbud i 2025.

Temawekender og ferieaktiviteter

Vores temawekender har fortsat været et populært trækplaster i 2024, og vi har afholdt flere arrangementer end tidligere år. Vores nye formidlingstelt har været en central platform for disse aktiviteter, hvilket har givet

os mulighed for at tilbyde endnu mere interaktiv og eksperimenterende formidling. I alt har vi i 2024 afholdt 10 temawekender, og vi kan tydeligt se på gæsternes tilbagemeldinger og tilfredshed, at denne form for målrettet, oplevelsesrig formidling fungerer rigtig godt. Temawekenderne giver os mulighed for at gå i dybden med specifikke emner i dansk natur og engagere både børn og voksne på en sanselig og lærerig måde.

Statestik

	Antal brugere 2024	Antal brugere 2023	Antal brugere 2022
Dagtilbud			
	1331	1279	1703
Grundskole			
Silkeborg Kommune	4196	4046 (1284)*	5281 (3466)*
Andre kommuner	2897	2560	3322
Ungdomsuddannelse			
Gymnasier mm.	1105	1057	1109**
Videregående uddannelser			
	390	420	226
Firma/forening			
	2397	1621	1.218
Overnatning	549		
Sommerskole o.a.			
	1104	969	610
I alt	13969	11952	13469

Oversigt over antal brugere af formidlingen i AQUA i 2024, 2023 og 2022.

* Tallet i parentes angiver den del af formidlingen for lokale skoler, der har foregået på skolerne/i skolernes nærmiljø. ** Pulje for gymnasier gav øget efterspørgsel.

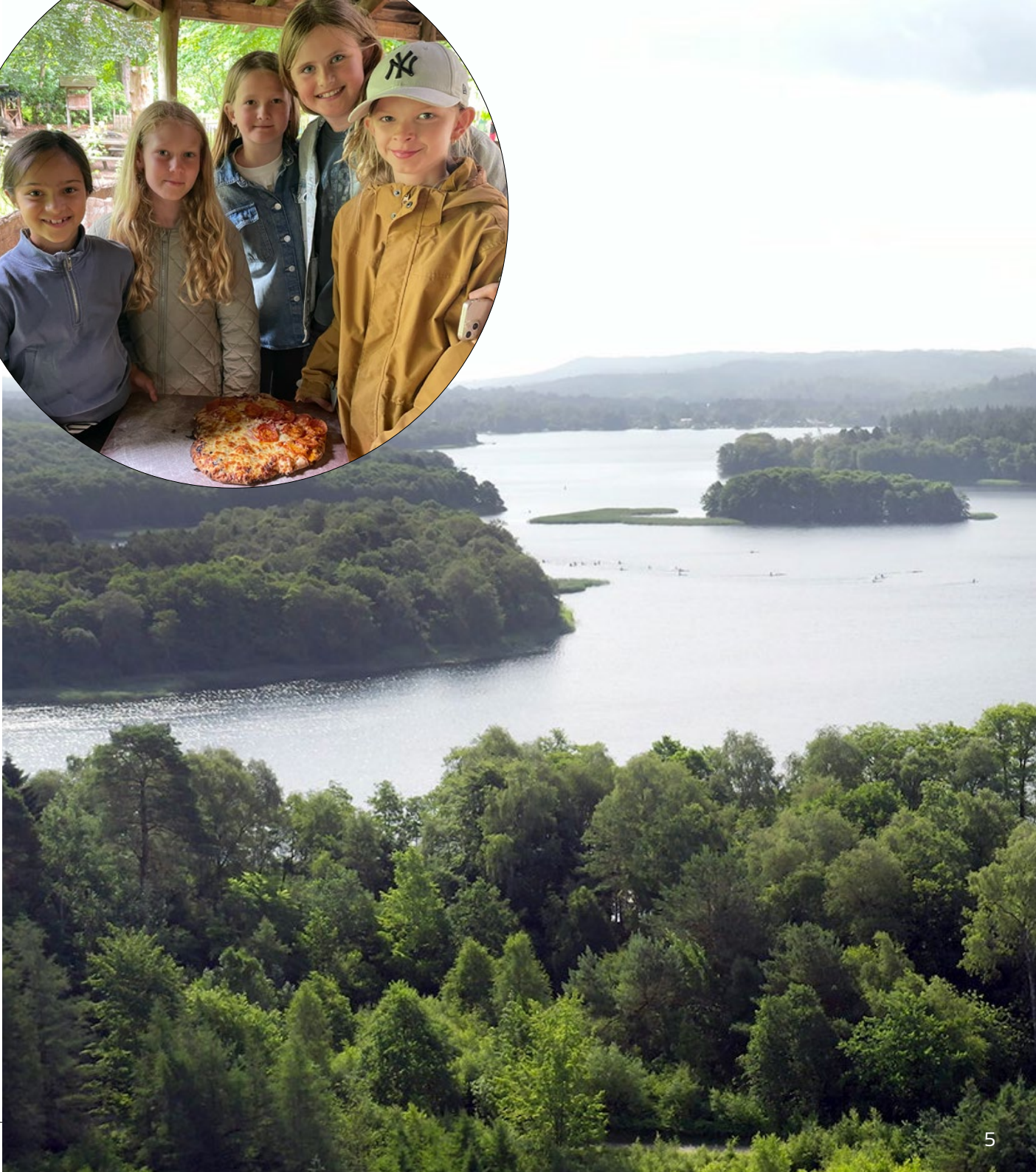
Faglig synlighed og netværksdeltagelse

I 2024 har vi også været aktive på en række faglige platforme og konferencer. Vi deltog i Big Bang-konferencen, Naturvejledernes årskonference og Naturmødet. Sidstnævnte sammen med DAZAs øvrige medlemmer, hvor vi havde en fælles stand med formidling og dialog med publikum. Disse begivenheder har givet os mulighed for at dele viden, lade os inspirere og bidrage aktivt til udviklingen af formidling i Danmark.

Opsummering

2024 har været et fantastisk år for formidlingsafdelingen i AQUA Akvarium og Dyrepark. Vi har opfyldt alle tre mål i årets aktivitetsplan, nået ud til endnu flere gæster, og styrket både den faglige og oplevelsesmæssige kvalitet af vores tilbud. Samlet set har vi i 2024 lavet direkte formidling for mere end 10.000 gæster. Vi ser frem til at bygge videre på denne succes i 2025 og udvikle endnu flere engagerende formidlingstilbud.

Tak til alle gæster, samarbejdspartnere og medarbejdere for et fantastisk år!

2024 i Dyre- og driftsafdelingen

Af Morten Vissing, Zoologisk chef

I 2024 så vi en øget tilfredshed med dyreoplevelsen hos vores gæster. Dette skyldes ikke mindst et målrettet arbejde med at gøre dyrene mere aktive gennem strategisk fodring og berigelse, derudover var 2024 også et år med mange dyreunger, hos arter vi ellers har haft udfordringer med at få til at yngle succesfuldt.

Grævlingeunger

Vi havde store forventninger til vores nye hangrævling fra Tjekket og der var en god harmoni mellem grævlingeparret, hvilket endelig gav en succesfuld yngleperiode og i marts blev de første grævlingeunger, født i en zoologisk have i Danmark, en realitet. De to unger var kulminationen på en seksårig indsats fra alle i dyreafdelingen og glæden over, at det endelig lykkedes, var stor.

Svaneunger

Vi har de seneste par år været udfordret med ræve, der har fundet ind i parken og taget vores svaneæg. Vi har derfor opgraderet vores perimeterhegn, så det er sikret mod undergravning, hvilket har hjulpet og i år fik vi tre ællinger ved svanerne.

EEP europæisk odder

2024 var et spændende år i vores EEP-samarbejde omkring europæisk odder. Vores to unger Cleo og Coda blev sendt til andre zoologiske haver i april. Cleo kom til Zürich Zoo i Schweiz og Coda til Krakow Zoo i Polen. Få uger efter fik vores hunodder Liv hele 3 unger, to hunner og en han. Vi lod vores hanodder gå med ungerne, hvilket plejer at gå fint, men de tre unger blev for meget og han fik en atypisk adfærd, da ungerne begyndte at komme

ud i anlægget. Vi blev derfor nødt til at flytte ham til et andet anlæg, hvor han nu afventer at de nye unger bliver sendt videre.

Oprydning i kælder, avl og gæstefremvisning

Der er blevet ryddet gevaldigt op i kælderen og den er blevet opdelt i et avlsområde til fisk og et til padder. Det er en del af strategien om at blive selvforsynende gennem opdræt, men også et ønske om at åbne op for gæster i kælderen, så de besøgende kan få et indblik i dyrepassernes hverdag og det arbejde, der foregår bag kulisserne.

Problematikken omkring de invasive arter

En vigtig del af AQUA Akvarium & Dyreparks arbejde er at formidle om invasive arter i den danske natur. Derudover hjælper vi Miljøstyrelsen med at huse deres GPS-mårhunde i sommerhalvåret, som er en vigtig brik i arbejdet med at forhindre mårhundens udbredelse i Danmark. EU's forordning forbyder avl og indførsel af visse særligt uønskede invasive arter. Det er en udfordring i vores arbejde om at vise og formidle disse arter til vores besøgende, da de bliver mere og mere vanskelige at anskaffe. AQUA må modtage invasive arter fra

private eller dyr, der er indfanget i naturen og i foråret modtog vi tre sumpbæverhunner fra Glad Zoo.

Falsterbæveren

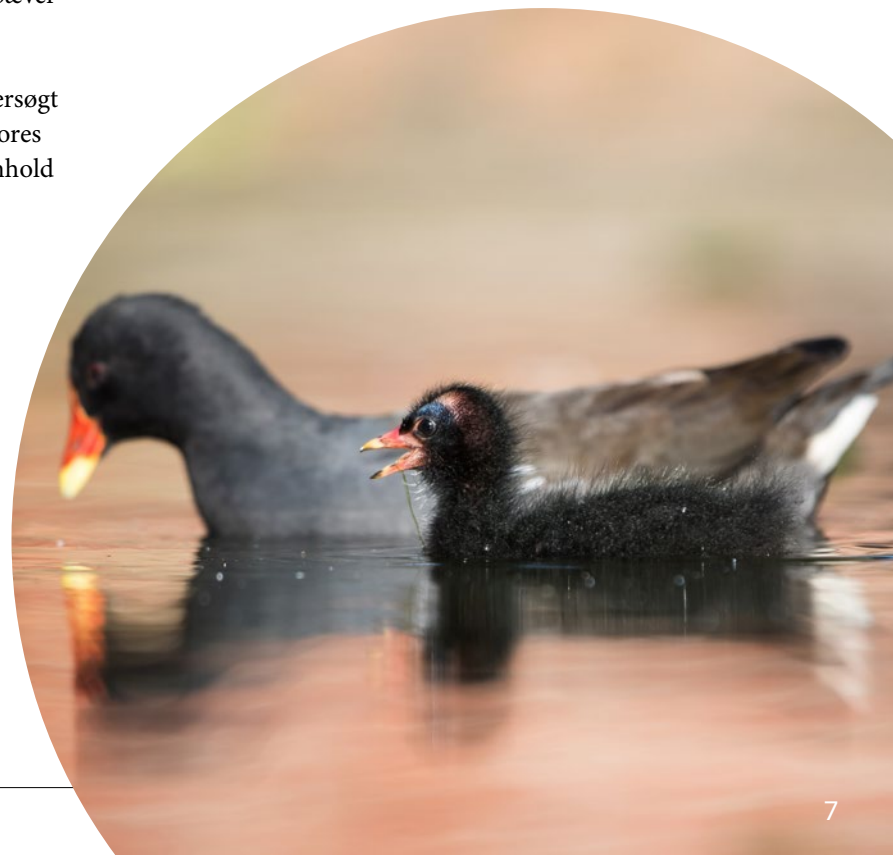
Mandag 13. maj modtog vi en noget usædvanlig henvendelse fra Miljøstyrelsen. En bæver var blevet indfanget i en børnehave på Falster, der ligger langt fra bæverens udbredelsesområder og forvirringen var total. AQUA fik opgaven at huse bæveren og komme med en vurdering om køn, alder og om der var tale om en europæisk bæver eller en nordamerikansk, der kunne være undsluppet fangenskab. Nærmere undersøgelser viste, at der var tale om en ung europæisk hunbæver. På baggrund af private videooptagelser, der viste bæveren gå i land ved Gedser Odde, kunne man konstatere at bæveren havde taget den 40 km lange svømmetur fra Tyskland og var den første naturligt indvandrede bæver i Danmark i 2.500 år.

Bæveren som vi kaldte Falsterbæveren, blev undersøgt og testet for sygdomme og efter ca. 3 måneder i vores varetægt, blev den genudsat nær findestedet i henhold til habitatdirektivets lov om Bilag IV arter.

Populære rørhønekyllinger

I AQUA Akvarium & Dyrepark arbejder vi konstant på at øge biodiversiteten i og udenfor parken. Ved at skabe gode levesteder i parken, kan vi tiltrække mange spændende arter og formidle dem til vores gæster. Udover blandt andet egern, snog, fiskehejre og stor flagspætte har vi i år særligt haft særlig glæde af grønbenede rørhøns, der har ynglet i stor stil omkring vores søer. De små kyllinger begynder hurtigt selv at lede efter føde og man kunne støde på dem over hele parken. Særligt omkring græsplænen ved legeområdet kunne man se dem ligge roligt ved siden af vores besøgende, hvor de af og til havde held med at tigge sig til en lille godbid.

Dyregruppe	Arter	Dyr
Padder/amphibians	6	64
Fisk/fish	26	2270
Krybdyr/reptiles	8	38
Fugle/birds	4	15
Pattedyr/mammals	13	60
Hvirvelløse dyr/invertebrats	5	115

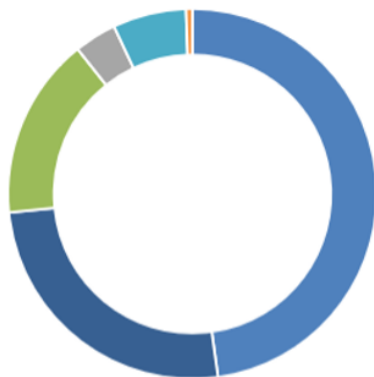

AQUA AKVARIUM & DYREPARK I TAL

Indtægtsfordeling

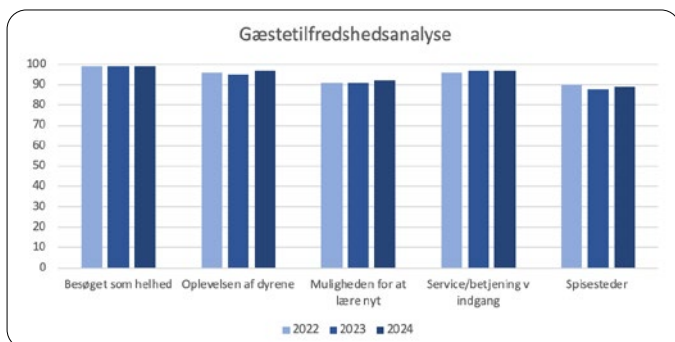
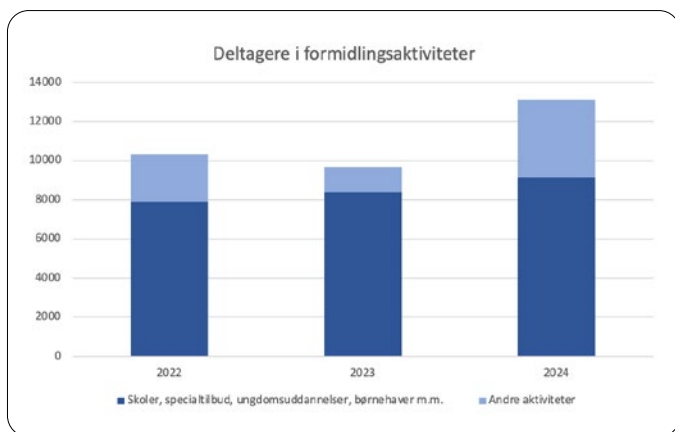
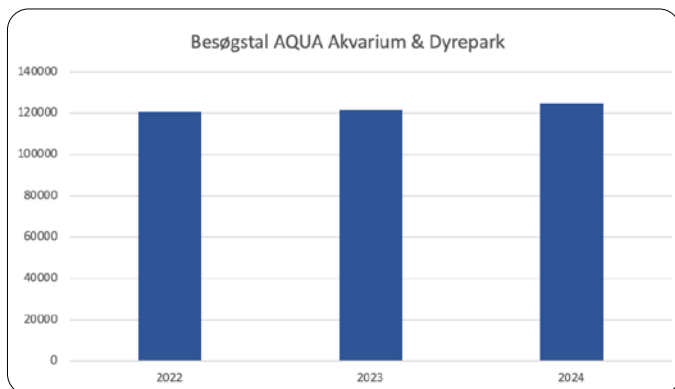
48%	■ Billetindtægt
26%	■ Offentlige tilskud
16%	■ F&B og souvenirs
4%	■ Sponsor
6%	■ Formidling og Skoletjeneste
1%	■ Øvrige indtægter

Udgiftsfordeling

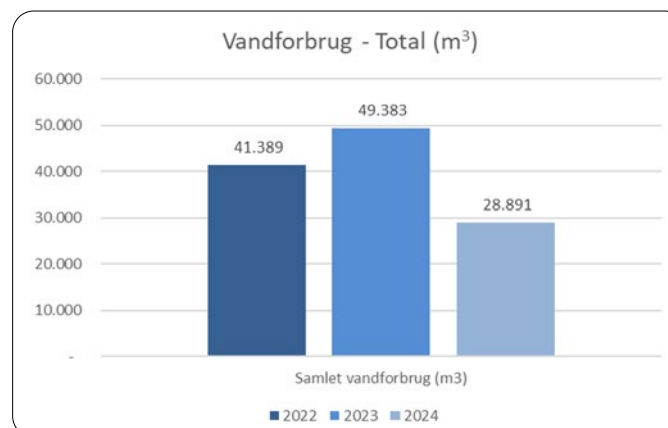
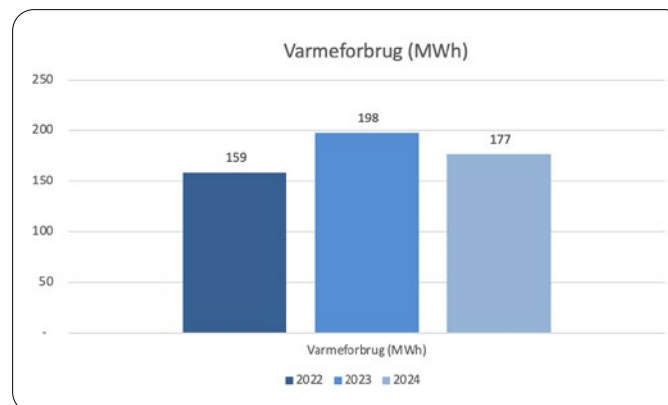
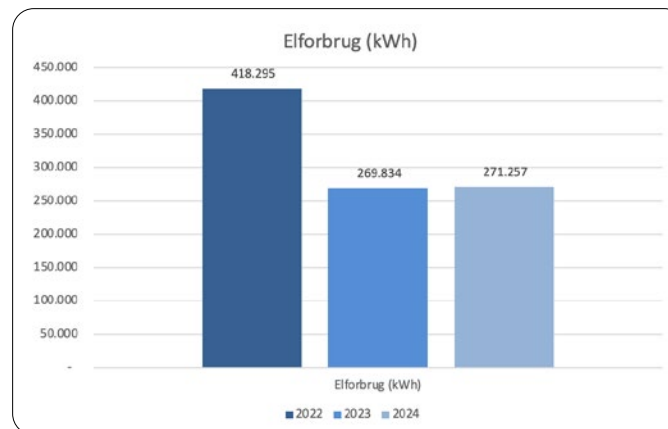
15%	■ F&B og souvenirs
41%	■ Drift og service
22%	■ Zoo og akvarier
13%	■ Formidling og Skoletjeneste
9%	■ Finansiering og afskrivninger

Vi følger udviklingen i gæstetilfredsheden løbende og har hele tiden fokus på at forbedre os, for at de besøgende får det bedste mulige udbytte af deres dag hos os. Det er vigtigt for os og vores arbejde.

Miljøpåvirkning

Om arbejdet med at sænke vores påvirkning på miljøet

AQUA Akvarium og Dyrepark er certificeret Green Attraction. Vi har kontinuert fokus på brugen af ressourcer og arbejder med at minimere vores aftryk på omgivelserne.

I takt med at vores aktiviteter stiger arbejder vi derfor på, at det overordnede aftryk stiger mindst muligt. I 2024 overtog AQUA en ny bygning, hvor administrationen og personalet har deres daglige aktivitet. Det har naturligt givet et øget forbrug på strøm og varme, men tilpasning af moderne belysning med lavt elforbrug fx i forbindelse med renovering af kontorer og lokaler minimerede stigningen i strømforbrug.

SPONSORER

AQUA Akvarium & Dyreparks sponsorer

AQUA Akvarium & Dyreparks arbejde med formidling af den danske natur støttes af en række virksomheder. Vi er utrolig taknemmelige for denne støtte og den opbakning vi mærker. Det er et væsentligt bidrag til de aktiviteter, vi arbejder med både inden for hegn og naturbevarende projekter uden for hegn. Uden sponsernes støtte ville vores samlede virke, vedligehold af de forskellige udstillinger og driften af alle anlæggene samt vores indsatser i naturbevarende projekter ikke være mulig.

Der skal derfor lyde en stor tak for uvurderlig støtte til:

Mallesponsor:

AB Catering

Ørredsponsor

BDO

KeepFocus

Kølegruppen A/S

SOTEA

Kingo Karlsen A/S

Bradals Produkthandel A/S

Aborresponsorer:

Gustav Hansen, murer & entreprenør A/S

Premier Is

Mediehuset Midtjyllands Avis

PROCES-DATA A/S

Dagrofa FoodService A/S

Njord Law Firm

Jydsk Miljø A/S

Lynge Papir & Kontor A/S

Raunstrup a/s

Revisionshuset Tal & Tanker

Hundestejlesponsorer:

Ribu Inventarsnedkeri A/S

H. Reimar Nielsen Ejendomsselskab A/S

Deloitte

Elfac

Funder El- service A/S

Dansand A/S

Henning Mortensen A/S

X-press Totalservice A/S

Gjerulff Tømrer & Glarmester A/S

Kamark Grafisk A/S

Pederstrup Vognmandsforretning

Tikma A/S

Middelfart Sparekasse

LINAK Danmark A/S

kaastrup andersen a/s

Silkeborg Gulvbelægning A/S

Herm. Rasmussen A/S

Bent Brandt A/S

A. Winther A/S

Silkeborg Business

Motorcentrum A/S

Murermester Ove Hansen ApS

Ready2Clean ApS

DAI A/S

GMB Ejendomme

Landinspektørfirmaet LE34 A/S

Midtjysk Malerforretning

